

CI

ÜNİTE 7: ZİHİN

Ders 1: Zekâ ve Öğrenme

Ders 2: Zekâ Türleri

Ders 3: Zekâ Oyunları

■ Kazanımlar

■ Dinleme

1. Açık olmayan uzun konuşmaları takip eder.
2. Dinlediği metindeki ana ve yardımcı düşünceleri bulur.

■ Okuma

1. Akademik bir dille ele alınmış tartışma metnini ve metindeki görüşleri çözümler.
2. Karmaşık ve uzun metinleri hızlıca gözden geçirerek önemli ayrıntıları yakalar.

■ Konuşma (Sözlü Anlatım ve Karşılıklı Konuşma)

1. Doğal konuşma seyri bozulmadan karşısındakiyle rahatlıkla konuşur.
2. Konuşmada etkin bir biçimde rol alarak konuşmayı hiçbir yardım olmadan akıcı bir şekilde sürdürür.

■ Yazma

1. Bir konuda savunduğu fikirlerini sebepleriyle birlikte yazar.
2. Değişik konulardaki deneyimlerin ve yaşantıların özgün cümlelerle aktarıldığı rapor, kompozisyon, sunu vb. hazırlar.

Ders I: ZEKÂ VE ÖĞRENME

Hazırlık:

1. Bu resimler insanlar arasındaki iletişimin doğrudan ya da dolaylı olarak gerçekleşebileceğini anlatmaktadır. Sizce hangi görseldeki iletişim şekli daha kuvvetlidir?
2. Hayatınızda en çok korku duyduğunuz anı kısaca anlatın.
3. Oynamayı sevdiğiniz bir zekâ oyunu var mı?

Bu derste neler öğreneceğiz?

Zekâ ve öğrenme ile ilgili farklı konularda ilginizi çeken metinleri anlayabilecek, bu konu hakkındaki düşüncelerinizi arkadaş ortamında rahatça paylaşabileceksiniz.

Okuyalım

Aşağıdaki metni okuyun, soruları metne göre yanıtlayın.

ALTI ŞAPKALI DÜŞÜNME TEKNİĞİ

Yıllar önce şirket içinde aldığım bir eğitimden hâlâ faydalaniyorum. Bu eğitim, Edward De Bono'nun 1985'te yayınlanan kitabı "Altı Şapkalı Düşünme Tekniği (Six Thinking Hats)" ile ilgiliydi.

De Bono, kendi kendine insanların kaç farklı yaklaşımla kavrama ve düşünme eylemini gerçekleştirdiğini sormuş ve bu soruya cevap aramıştır. Bu konu hakkında teori

geliştiren yazar, insanların düşünme alışkanlıkları ile kendilerini kısıtlayarak sadece bir veya iki yaklaşımla düşünme eylemini gerçekleştirdiğini gözlemlemiştir. De Bono, farklı yaklaşımların tanımlanması ve bu yaklaşımların nasıl kullanılabileceğinin öğretilmesi durumunda, insanların toplantılarda ve takım çalışmalarında çok daha üretken olabileceğini öne sürmüştür.

Yazar, altı farklı yaklaşım tanımlamış ve her bir yaklaşımı farklı renkte şapkalarla açıklamıştır:

Beyaz şapka (Boş sayfa): Tarafsız şapkadır. Konu ile ilgili net bilgiler ortaya koyar, objektiftir.

Kırmızı şapka (Ateş): Duygusal şapkadır. Konu ile ilgili, kişilere hiçbir kaynak olmadan, sezgi, fikir ve duygularını söyleme fırsatı verir, öznelidir.

Sarı şapka (Güneş): İyimser şapkadır. O işin avantajlarını ortaya koyar. Övgü ve olumlu görüşler belirtir, nesnelidir.

Siyah şapka (Yargıç cübbesi): Kötümser şapkadır. Eleştirinin, olumsuz görüşlerin, görüşülen konunun risklerinin, gelecekte doğuracağı problemlerin neler olabileceğini ortaya koyar, objektiftir.

Yeşil şapka (Bitki): Yenilikçi şapkadır. Konuyla ilgili alternatifler ve yeni yaklaşımlar araştırır, çok çeşitlidir.

Mavi şapka (Gökyüzü): Serinkanlı şapkadır. Düşünme sürecini düzenler ve kontrol eder.

Altı şapkalı düşünme tekniğinin ana amacı, düşünme sürecine odaklanıp geliştirmek, yaratıcılığı cesaretlendirmek, iletişimi iyileştirmek, karar verme sürecini hızlandırmak, tartışmalardan kaçınmaktır.

Örneğin, bir sorunun incelenmesi ve çözüm üretilmesine dair bir toplantı düzenlenecek olursa, bu toplantı, herkesin, “Mavi Şapka”nın toplantıyı nasıl idare edeceğini, nasıl hedef ve amaçlara ulaşılacağını duyuracağı beklentisi ile başlar. Tartışma, “Kırmızı Şapka”nın sorunun çözümü ile ilgili fikir ve tepkileri toplama düşüncesi ile devam eder. Bu aşama gerçek çözüm için kısıtların geliştirilmesi için de kullanılır. Tartışma, fikirler ve muhtemel çözümler üretmesi için “Yeşil Şapka”ya geçer. Daha sonra tartışma, bilgi üretmeyi düşünen “Beyaz Şapka” ile çözümleri eleştirmeyi düşünen “Siyah Şapka” arasında gider gelir. Her şapka ayrı bir değer ama aklımda kalan “Kırmızı” olan. Neden acaba?

Kaynak:(www.tasimadunyasi.com, düzenlenmiştir.)

Yanıtlayalım

Etkinlik 1: Okuduğunuz metne göre tablodaki uygun yerleri işaretleyiniz.

YARGI	Kırmızı	Siyah	Yeşil	Beyaz	Mavi	Sarı
1. Herkese aynı öğrenme koşullarını sağlama olasılığı açısından (fırsat eşitliği) beni mutlu ediyor. Dünyadaki tüm insanların istedikleri dilde öğrenim görebileceklerini bilmek bana güven veriyor.						
2. Yöntem ve teknikler bir dili öğretme ve öğrenme sürecinde öğrenciye de öğretmene de yarar sağlamaktadır. Ders materyalleri de yöntem ve teknikler gibi, değişen koşullara uygun şekilde güncellenmelidir.						
3. Yabancı öğrencilerin farklı amaçlarla Türkçe öğrenmeye ihtiyaçları olabilir. Tüm dünyada dil öğretiminde çeşitli yöntem ve teknikler uygulanmaktadır. Doğru yöntem ve tekniklerin kullanımı dil öğretimi açısından oldukça önemlidir.						
4. Yöntem ve teknikler sadece teoride kalmaktadır. Tasarlanan öğrenme durumlarında yöntem ve teknikler yeterince dikkate alınmıyor.						
5. Yöntem ve teknikler ders sürecini olumlu etkilemektedir. Sonuç olarak öğretim yolları çeşitlendirilmelidir. Her kitleye hitap edecek özellikte içerikler tasarlanmalıdır.						
6. Yöntem ve teknikler esnek yapıda olmalıdır. Materyaller zenginleştirilip ek kaynaklarla desteklenmelidir. Elektronik öğrenme ortamları düzenlenmelidir.						

Etkinlik 2: Okuduğunuz metne göre aşağıdaki soruyu yanıtlayın.

1. AŞağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Altı Şapkalı Düşünme Tekniği adlı kitabın yazarı Edward De Bono'dur.
- Beyaz Şapka, bir sorunun düşünülmesinde ilk adımı oluşturur.
- İnsanların iki yaklaşım doğrultusunda düşündükleri günümüzde de geçerlidir.
- Siyah Şapka bir konuyla ilgili eleŐtirel görüşler ortaya koyar.
- Mavi Şapka bir sorunun son düşünsel aŐaması özelliğini taşıır.

Dinleyelim - Yanıtlayalım

Metni dinleyin, etkinlikleri metne göre yanıtlayın.

KORKUT TEKSTİL YÖNETİM KURULU TOPLANTISI

Etkinlik 3: AŞağıdaki soruları dinlediğiniz metne göre yanıtlayın.

1. Tablodaki cümlelerin kimlere ait olduğunu işaretleyiniz.

	Cumhurbaşkanı	Maliye Bakanı	Başkan	Samet Bey
1. Üretim bölümünün son durumunu soruyor.				
2. Tekstil sektöründe teknoloji yatırımı yapan Őirketleri destekleyeceklerini söylüyor.				
3. Üretim teknolojisinin durumu ve yenileme ihtiyacının belirlenme zamanını merak ediyor.				
4. Teknoloji yenileme ve Ar-Ge çalışmalarının ülkemiz için hayati önem taşıdığını belirtiyor.				
5. Mevcut durum ve çalışmalar konusunda çalışmaları tamamlayıp bilgilendirme yapacağını belirtiyor.				
6. Çalışanlara, yapacakları katkılardan dolayı teşekkür edip kolaylıklar diliyor.				
7. Üretim teknolojisinin yenilenmesinin üretim hızını ve kapasitesini artıracadığını düşünüyor.				

Öğrenelim

SORU CÜMLELERİNİN DOLAYLI AKTARIMI

Öncelikle daha önce de gördüğümüz doğrudan ve dolaylı aktarımın ne olduğunu hatırlayalım. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına “doğrudan aktarım” denir. Başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden, kendi sözcüklerimizle aktarılmasına ise “dolaylı aktarım” denir. Dolaylı aktarım cümleleri “söyledi, belirtti, açıkladı” gibi eylemlerle biter.

Soru cümlelerinin dolaylı aktarımı ise iki farklı şekilde gerçekleşmektedir. Bunlardan birincisi evet/hayır cevaplı, mı/mi/mu/mü ekleriyle yapılandırılmış soru ifadelerinin dolaylı aktarımıdır.

Örnek:

Cem: Mezuniyet törenine katılacak mısınız?

- » Cem, “Mezuniyet törenine katılacak mısınız?” diye sordu. (Doğrudan aktarım)
- » Cem, mezuniyet törenine katılıp katılmayacağımı sordu. (Dolaylı aktarım)

Örnekte de görüldüğü gibi evet-hayır cevabı gerektiren sorular dolaylı olarak aktarıldığında fiil ilki olumlu ikincisi olumsuz olacak şekilde tekrarlanır.

- İsim cümlelerinin dolaylı anlatımında ise ol- fiili eklenir.

Örnek:

Annem: Anahtarın var mı?

- » Annem, “Anahtarın var mı?” diye sordu. (Doğrudan aktarım)
- » Annem, anahtarım olup olmadığını sordu. (Dolaylı aktarım)

- Evet/hayır cevaplı kalıpların dışında kalan ve soru anlamının “kaç, kim, ne, nasıl, ne kadar, ne zaman, neden, nerede, hangi, hangisi...” gibi ifadelerle sağlandığı cümlelerin dolaylı aktarımı ise şu şekildedir:

Örnek:

Ali: Film saat kaçta başlıyor?

- » Ali, “Film saat kaçta başlıyor?” diye sordu. (Doğrudan aktarım)
- » Ali, filmin saat kaçta başladığını sordu. (Dolaylı aktarım)

Aslı: Dün neredeydin?

- » Aslı, “Dün neredeydin?” diye sordu. (Doğrudan aktarım)
- » Aslı, dün nerede olduğumu sordu. (Dolaylı aktarım)

Beyzanur: Dügüne kimler gelecek?

- Beyzanur, "Dügüne kimler gelecek?" diye sordu. (Doğrudan aktarım)

- Beyzanur, düğüne kimlerin geleceğini sordu. (Dolaylı aktarım)

Etkinlik 4: Aşağıdaki cümleleri "dolaylı aktarım" cümlesi olacak şekilde yeniden yazınız.

1. Öğretmen, öğrencilere "Ders kaç dakika sonra bitecek?" diye sordu.

2. Pastacı, damada "Düğün pastanızı kaç katlı istersiniz?" diye sordu.

3. Müdürümüz, bize "Kutlama yemeğini nerede vereceğiz?" diye sordu.

4. Usta, evin yeni sahibine "Duvarları hangi renge boyamayı düşünüyorsunuz?" diye sordu.

5. Veysel Hoca, öğrencilerine "Dünya klâsiklerini okudunuz mu?" diye sordu.

6. Fatma Hanım, eşine "Son günlerde neden benimle ilgilenmiyorsun?" diye sorar.

7. Turistler, rehberine "Kapadokya'da en lezzetli yemekleri yapan yer neresidir?" diye sordular.

8. Yasemin, Beyza'ya "Sınavlarına çalıştın mı?" diye sordu.

9. Koordinatör "Proje evraklarını kim arşivleyecek?" diye sordu.

10. Babam, anneme "Arabanın anahtarları nerede?" diye sordu.

11. Başbakan, Kızılay yetkilisine "Yardımları deprem bölgesine ne zaman göndereceksiniz?" diye sordu.

12. Organizatör, animatörlere "Tatilde otelimizi tercih eden insanları eğlendirmek için başka neler yapabiliriz?" diye sordu.

13. Mehmet, Aslıhan'a "İstanbul'daki seminere neyle gideceksin?" diye sordu.

14. Şef, garsona "Akşam için 50 kişilik rezervasyon yaptıran grup nereden geliyor?" diye sordu.

15. Beren, en yakın arkadaşına "Çok zengin olsan ilk olarak ne yapmak istersin?" diye sordu.

16. Derginin editörü bize "Bu hafta röportaj yapacak mısınız?" diye sordu.

17. Arkadaşları Ayşegül'e "Üç gündür niçin okula gelmiyorsun?" diye sormuşlar.

18. Adam, danışmadaki görevliye "Pasaport alabilmek için nereye başvurmam gerekiyor?" diye sormuş.

19. Ozan, arkadaş grubuna mesaj atarak "Hafta sonu gezisine kimler katılacak?" diye sorar.

20. İlyas Bey, ailesine "Bu yaz tatilinde nereyi görmek istersiniz?" diye sorar.

Etkinlik 5: Aşağıdaki soruları yanıtlayın.

Kadın, şoföre "Bu otobüs Akkent' e gidiyor mu?" diye sordu.

1. Yukarıdaki cümlenin dolaylı aktarım biçimi hangisidir?

- Kadın, şoföre otobüsün Akkent'e gidip gitmediğini sordu.
- Şoför, kadına otobüsün Akkent'e gittiğini söyledi.
- Kadın şoföre otobüsün Akkent'e gidip gitmediğini sordum.
- Kadın, şoföre otobüsün Akkent'e gidip gitmeyeceğini dedi.
- Kadın, şoföre otobüsün Akkent'e ne zaman gideceğini sordu.

Dinleyiciler, şarkıcıya “Elbet Bir Gün Buluşacağız şarkısını söyleyecek misiniz?” diye sordular.

2. Yukarıdaki cümlenin dolaylı aktarım biçimi hangisidir?

- Dinleyiciler, şarkıcıya “Elbet Bir Gün Buluşacağız” şarkısını söyleyip söylemeyeceğini sorduk.
- Dinleyiciler, şarkıcıya “Elbet Bir Gün Buluşacağız” şarkısını söyleyip söylemeyeceğini sordular.
- Şarkıcı, dinleyicilere “Elbet Bir Gün Buluşacağız” şarkısını söyleyip söylemeyeceklerini sordu.
- Dinleyiciler, şarkıcıdan “Elbet Bir Gün Buluşacağız” şarkısını söylemesini istediler.
- Dinleyiciler, şarkıcıya “Elbet Bir Gün Buluşacağız” şarkısını nasıl söyleyeceğini sordular.

Doktor, hastasına “Ne zamandan beri sigara içiyorsunuz?” diye sordu.

3. Yukarıdaki cümlenin dolaylı aktarım biçimi hangisidir?

- Doktor, hastasına sigara içip içmediğini sordu.
- Hasta, doktora sigarayı nasıl bırakacağını sordu.
- Doktor, hastasına ne zamandan beri sigara içtiğini sordu.
- Doktor, hastasına ne zamanlar içtiğini sordu.
- Doktor, hastasına sigara içip içmediğini sordu.

Müşteri, kasadaki görevliye “Değişim ya da iade yapabiliyor muyuz?” diye sordu.

4. Yukarıdaki cümlenin dolaylı aktarım biçimi hangisidir?

- Kasadaki görevli, müşteriye değişim ya da iade yapıp yapamayacağımızı sordu.
- Kasadaki görevli, müşteriye değişim ya da iade yapabileceğini söyledi.
- Müşteri, kasadaki görevliye ne kadar süre içinde değişim ya da iade yapabileceğini sordu.
- Müşteri, kasadaki görevliye değişim ya da iade yapıp yapamayacağını sordu.
- Müşteri, kasadaki görevliye değişim ya da iadeyi nasıl yapacağını sordu.

Ayşegül’e “Melike’nin doğum gününü kutladın mı?” diye sordum.

5. Yukarıdaki cümlenin dolaylı aktarım biçimi hangisidir?

- Ayşegül’e Melike’nin doğum gününü ne zaman kutladığını sordum.
- Ayşegül’e Melike’nin doğum gününü nasıl kutlayacağımızı sordum.
- Ayşegül’e Melike’nin doğum gününü kutlayıp kutlamadıklarını sordum.
- Ayşegül’e Melike’nin doğum gününü kutlayıp kutlamadığınızı sordum.
- Ayşegül’e Melike’nin doğum gününü kutlayıp kutlamadığını sordum.

Ders 2: ZEKÂ TÜRLERİ

Bu derste neler öğreneceğiz?

Zekâ türleri ile ilgili farklı konularda ilginizi çeken metinleri okuyup anlayabilecek ve bu konu hakkındaki düşüncelerinizi arkadaş ortamında rahatça paylaşabileceksiniz.

Okuyalım

Aşağıdaki metni okuyun, soruları metne göre yanıtlayın.

İNSANIN KARA KUTUSU “HAFIZA”

Yeni bir bilgiyi öğrenmeye çalışırken çoğumuz çok çaba göstermenin etkili olacağını sanırız. Oysa asıl ihtiyacımız olan, kısa bir süre hiçbir şey yapmamaktır. Bir şey öğrendikten sonra bir kenarda oturup 10-15 dakika kafa dinledikten sonra yeni öğrendiğiniz bilgiyi çok daha iyi hatırladığınızı göreceksiniz.

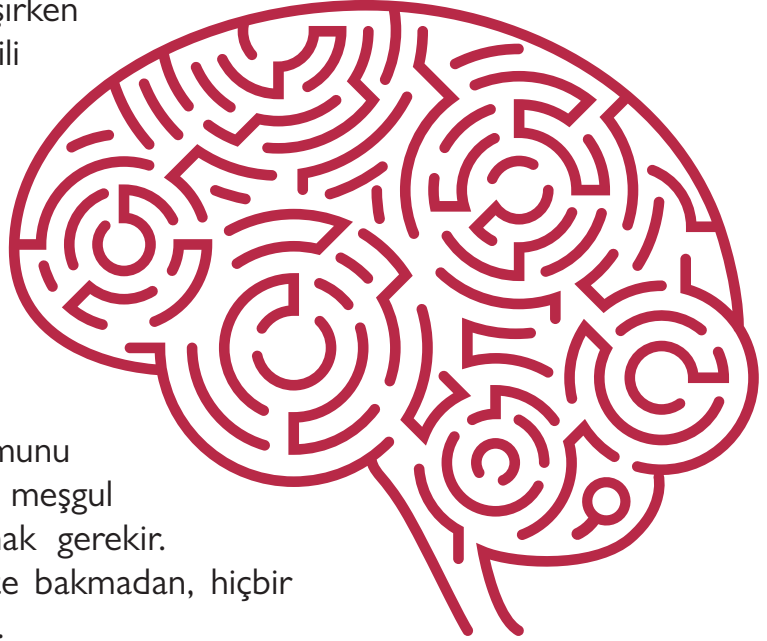
Öğrenme sırasında düzenli ara vermek ve bu aralarda hafıza oluşumunu kesintiye uğratmamak için beyni meşgul edecek herhangi bir şey yapmamak gerekir. E-postalara, akıllı telefona, internete bakmadan, hiçbir şey yapmadan beyni dinlendirmek...

Bu sadece öğrenciler için değil, hafıza kaybı, bunama gibi hastalıklar için de önerilen bir yöntem. Yapılan deneyler, daha önce farkına varılmayan bu yöntemle, öğrenme ve hatırlama kapasitesinin artırıldığını gösteriyor.

Kısa dinlenmelerle hafızayı güçlendirmek mümkün. Yeni bilgi ilk öğrenildiğinde hafızada daha hassas durumdadır, kısa bir dinlenme ile pekişmesi sağlanabilir.

Bilgi hafızaya ilk aktarıldığında, uzun dönemli hatırlama için pekişme sürecinden geçmesi gerekiyor. Eskiden bunun uyku sırasında olduğu sanılıyordu; zira bu esnada, anıların ilk oluştuğu yer olan hipokampus ile korteks arasında iletişim artışı gözleniyor, daha sonra hatırlamayı sağlayacak yeni sinir bağlantıları bu süreçte oluşup güçleniyordu. Belki de yatmadan önce öğrendiğimiz şeyleri sonra daha iyi hatırlamamızın nedeni de budur. 2010'da New York Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada, bu durumun sadece uyku ile sınırlı olmadığı, uyanırken dinlenme anında da benzer sinirsel aktivitenin olduğu görüldü.

Beyin boş kaldığı anları, en son öğrendiği şeyleri pekiştirmede kullanıyor ve bu esnada ekstra uyarıların olmaması bu süreci daha da kolaylaştırıyor. Muhtemelen nörolojik hasarlı

beyin, dış uyarıcıların daha fazla müdahalesine maruz kaldığı için, bu dinlenmeler özellikle inme ve alzheimer hastalarında daha etkili sonuç veriyor.

Uzmanlar, hiçbir dikkat dağıtıcı unsur olmaksızın, gün içinde 10-15 dakikalık düzenli dinlenme araları belirlemenin, yeni bilgileri daha iyi hatırlama bakımından herkese yararı olacağını söylüyor.

Daha iyi hatırlamak için:

Kendinizi test edin. Öğrendiğiniz bilgiyi hatırlamak için kendinizi zorlamak pasif okumadan çok daha etkilidir.

Çalışmanızı aralıklarla yapın. Bugün öğrendiğiniz bir bilgiyi birkaç hafta sonra, unutmaya yüz tutacakken yeniden gözden geçirin.

Öğrenirken kendi kendinize anlatın. Böylece öğrendiğiniz şeyin hafızada pekişmesini sağlarsınız.

Çeşit katın. Farklı konuları bir arada öğrenmek bazen tek bir konuyu ayrıntılı ve uzun süre çalışmaktan daha etkili olabilir.

Kaynak: (www.bbc.com, düzenlenmiştir.)

Yanıtlayalım

Etkinlik 6: Okuduğunuz metne göre aşağıdaki soruları yanıtlayın.

“Yeni bir bilgiyi öğrenmeye çalışırken çoğumuz çok çaba göstermenin etkili olacağını sanırız. Oysa asıl ihtiyacımız olan, kısa bir süre hiçbir şey yapmamaktır. Bir şey öğrendikten sonra bir kenarda oturup 10-15 dakika kafa dinleme halinde yeni öğrendiğiniz bilgiyi çok daha iyi hatırladığınızı göreceksiniz.”

I. Metinde yer alan yukarıdaki paragrafa göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- Çoğu insan yeni bir bilgi öğrenirken çok çaba göstermek gerektiğini düşünür.
- Yeni bir bilgiyi iyi öğrenmek için yapılması gereken kısa bir süre hiçbir şey yapmamaktır.
- Çaba göstermeden sadece dinlenmek bilginin hafızada yer alması için yeterli değildir.
- Dinlenme sonucunda yeni bilgiyi hatırlama süreci de kolaylaşmaktadır.
- Yeni bilginin zihinde yer etmesi için en az bir saat uyku gerekmektedir.

“Bilgi hafızaya ilk aktarıldığında, uzun dönemli hatırlama bakımından pekişme sürecinden geçmesi gerekiyor. Eskiden bunun uyku sırasında olduğu sanılıyordu; zira bu esnada, anıların ilk oluştuğu yer olan hipokampus ile korteks arasında iletişim artışı gözleniyor, daha sonra hatırlamayı sağlayacak yeni sinir bağlantıları bu süreçte oluşup güçleniyordu. Belki de yatmadan önce öğrendiğimiz şeyleri sonra daha iyi hatırlamamızın nedeni de budur. 2010’da New York Üniversitesi’nde yapılan bir araştırmada, bu durumun sadece uyku ile sınırlı olmadığı, uyanırken dinlenme anında da benzer sinirsel aktivitenin olduğu görüldü.”

2. Metinde yer alan yukarıdaki paragrafa göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- Bilgi, hafızaya ilk aktarıldığında hatırlanabilecek konumdadır.
- Uykudan hemen sonra öğrenilen bilgiler, kalıcılığı en fazla olanlardır.
- Uyku ve hafıza arasındaki bağlantı, alanda en çok araştırılan konulardandır.
- Uyanırken dinlenme anındaki ile uykuda geçirilen süredeki sinirsel aktiviteler benzerdir.
- Yeni bilginin hafızada yer edinmesinde uykuda geçen sürenin etkisi uyanırken geçen dinlenme süresinin etkisinden daha fazladır.

“Kendinizi test edin. Öğrendiğiniz bilgiyi hatırlamak için kendinizi zorlamak pasif okumadan çok daha etkilidir. Çalışmanızı aralıklarla yapın. Bugün öğrendiğiniz bir bilgiyi birkaç hafta sonra, unutmaya yüz tutacakken yeniden gözden geçirin.

Öğrenirken kendi kendinize anlatın. Böylece öğrendiğiniz şeyin hafızada pekişmesini sağlarsınız. Çeşit katın. Farklı konuları bir arada öğrenmek bazen tek bir konuyu ayrıntılı ve uzun süre çalışmaktan daha etkili olabilir.”

3. Daha iyi hatırlamak için metinde yer alan yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Aktif bir öğrenme süreci yürütün.
- Tek bir konuya yoğunlaşmak öğrenmeyi ve hatırlamayı kolaylaştırır.
- Aralıklı tekrarlarla öğrenmelerinizi pekiştirin.
- Öğrenilenlerin kendine ya da bir başkasına anlatılması öğrenmeyi daha kalıcı kılar.
- Farklı konuları bir arada öğrenmek öğrenme sürecini daha verimli hale getirebilir.

ANLAMCA KAYNAŞMIŞ BİRLEŞİK EYLEMLER

Birleşik eylemler, bir hareketi karşılamak üzere bir araya gelen kelimeler topluluğudur. Bunlar genel olarak üç ana kısımda incelenir ve öğretilir.

Bir İsimle Bir Yardımcı Eylemden Oluşan Birleşik Eylemler

- Daha çok yabancı kelimelere gelerek kullanılırlar: kabul et-, hasta ol-, reddet-, arz et-, mahvet...

Bir Eylemle Yardımcı Eylemden Oluşan Birleşik Eylemler

- Bu tür birleşik eylemlerde ana öge olan eylem başta, yardımcı eylem ise sonda bulunur. Burada yardımcı eylem olarak bil- (yeterlilik), ver- (tezlik), yaz- (yaklaşma), gör-, git-, koy-, kal-, dur-... (süreklilik) eylemleri kullanılır.

Anlamca Kaynaşmış Birleşik Eylemler

- Bu tür birleşik eylemler isim ve eylem ögesinden oluşur. Ögelerin biri veya hepsi asıl anlamını yitirmiş, mecazî bir anlam kazanmıştır ve artık çoğu deyimleşmiştir. “gözden düş-, hakkından gel-, göz boya-, yola gel-, ağız yokla-, ağzına bak-, ağır bas-, baş kaldır-, boyun eğ-, çile çek-, göz at-, göze gel-, gözden kaç-, kulak kesil-, kulağına çalın-, yüz bul-...”
- Bazı durumlarda ikiden fazla sözcükten de oluşabilir: “süt dökmüş kediye dön-, etekleri zil çal-, ağzı kulaklarına var-, ağızından baklayı çıkar-, bin dereden su getir-, yüreği ağzına gel-, boğazına kadar bat-...”

Etkinlik 7: Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle tamamlayınız.

hasta düş-, dile gel-, burun kıvr-, kafa ütüle-, ağız yokla-

1. Günlerdir hiç konuşmayan çocuk, annesini görünce _____. Şimdi susmak bilmiyor.
2. Babam, günlerdir doğum günü için bir şeyler planlayıp planlamadığımızı öğrenmeye çalışıyor. Hepimizin _____ ama hiçbir şey öğrenemedi.
3. Yurttaki yemeklere _____ öğrenciler her akşam dışarıda yemek yiyorlar.
4. Bu seneki çalışma tempom çok yoğundu. Dönemin sonunda _____. Planladığım tatilime bile çıkamayıp evde dinlenmek zorunda kaldım.
5. Sınıftaki öğrenciler aynı soruları tekrar tekrar sorarak ve sürekli kendi aralarında konuşarak öğretmenin _____.

Etkinlik 8: Aşağıdaki cümlelerde kullanılan birleşik eylemlerin anlam açısından cümleye uygun ya da uygun olmadığına karar verin.

	Uygun	Uygun Değil
1. Hırsız, polislerle karşı karşıya kalınca süt dökmüş kediye döndü.	_____	_____
2. Küçük çocuk açık pencereden aşağı sarkınca annesinin yüreği ağzına geldi.	_____	_____
3. Artık hiçbir şeyle ilgilenmiyor, iğneyle kuyu kazıyordu.	_____	_____
4. Sessizliğini bozdu ve ağzındaki baklayı çıkarıp herkese her şeyi anlattı.	_____	_____
5. Şirketi iflas eden iş adamı, boğazına kadar borca battı.	_____	_____

Okuyalım

Aşağıdaki metni okuyun, soruları metne göre yanıtlayın.

KOKULAR NEDEN ANILARI HATIRLATIR?

Tom StaffordBBC Future
27 Kasım 2014

Bazen bir koku çocukluk anılarımıza kadar götürür bizi. Beynimizde neler oluyor da bunları düşünüyoruz? Kokuyla birlikte bazı anılar da canlanır. Kaybolduğunu sandığım anılar; büyükanmem, onun evine gidişim, oradaki oyuncaklarla oynayışım... Peki, nasıl oluyor da kokular unuttuğumuzu sandığımız anıları canlandırıyor? Nöroloji, biraz dedektif hikâyesi gibi bir şey. Nedeni bulmak için ipuçlarını gözden geçirmek gerekiyor. Ama ipuçlarını incelemeden önce "Bu konudaki mevcut bilgiler ne?" ona bakalım.

Koku alma duyusu en eski duydur. Havadaki ve sudaki kimyasal maddeleri algılamak için gelişen, bakterilerin bile sahip olduğu ilkel duylara kadar uzanır. Görme, işitme ve hatta dokunma duyusundan önce, canlıların etraflarındaki kimyasallara tepki verebilmesi için koku alma duyusu gelişmiştir. Görmek, insan gözündeki dört ışık duyusu ile mümkündür. Buradaki alıcı işlevi gören hücreler, ışığı beynin anlayacağı dilden elektrokimyasal sinyallere dönüştürür. Dokunma duyusu ise en az dört tür basınç ve ayrıca sıcak, soğuk ve acıyı algılayan çeşitli alıcılara

bağlıdır. Fakat bunlar koku alma duyusunun yanında gölgede kalır. Çünkü insanda koku almayı sağlayan 1000'den fazla alıcı vardır. Bu karmaşık yapı çok sayıda farklı kokuyu birbirinden ayırmamızı sağlar. Ancak kokuların hepsi için bir isim bulamayız. Belki de hakkında en az konuştuğumuz duyumuz koku alma duyusudur. Bir şeyin nasıl görüldüğünü ya da duyulduğunu iyi tarif edebilir, ama iş kokuya gelince onu bağlantı kurduğumuz şeyle ifade etmeye çalışırız. Örneğin “çiçek gibi”, “ıslak köpek” gibi diyerek tanımlarız. Yani kokuyu, o kokuyu yaratan nesneyi dile getirmeden ifade edemeyiz. “Hindistan cevizi”, “taze ekmek” gibi.

Hafıza ve Koku

Bu bilgileri tekrarladıktan sonra, şimdi de önemli ipuçları neler diye bakalım? Beyinde kokuları işleme koyan ve “koku alma soğanı” olarak adlandırılan bölge, beyin çıkıntısı (hipokampüs) ile yan yanadır. Denizati şeklindeki bu soğan, beyin zarından (korteks) gelen tüm bilgilerin toplandığı yerdir. Nörologlar hipokampüsün yeni olaylar için hafıza yaratmada beynimizde en ağır basan bölge olduğunu tespit etti.

Beyninin bu bölgesi hasara uğrayan kişiler hatırlamada zorluk çeker. Bisiklet sürme gibi yeni becerileri ve kişilerin isimleri gibi yeni bilgileri öğrenseler de bunlara dair hafıza oluşturamazlar. Bu “epizodik hafıza”, işte benim büyükannemin evine yaptığımız ziyareti hatırlarken söz konusu olan hafızanın ta kendisi. Koku alma soğanı, yani kokunun beyindeki yeri, hafızanın kaynağı olan hipokampüsün yanında olduğu için kokular bazı anıları çağrıştırıyor diyebiliriz.

Derinlere Dalmak

Fakat bu ipucu ne kadar güçlü olsa da dolaylı ve duruma bağlıdır aslında. O yüzden ikinci bir ipucu sunmak gerekir.

Duyular arasında koku duyusunu bu kadar önemli kılan özelliği, doğrudan beynin derinliklerine gitmesidir. Örneğin görme ve işitme duyuları gözde ve kulakta, yani ilgili organlarda başlar ve beynin diğer bölgelerine geçmeden önce, aktarma merkezi işlevi gören talamusa, yani ara beynin orta bölümüne geçer. Koku alma duyusu ise talamusa uğramadan doğrudan koku alma soğanına gider. Talamusta duraklamanın diğer duyular açısından nasıl bir işlev gördüğünü bilmiyoruz. Ama diğerlerinin oluşturduğu sinyallerin beyindeki işlem merkezinden “daha uzakta” olduğunu söyleyebiliriz. Kokuları kelimelere dökmenin zorluğu bundan kaynaklı olabilir mi? Ya da derinlerde saklı kalmış anıların canlanmasını tetikleyebilir mi? Araştırmalar, olay ve olguları kelimelerle ifade etmenin hafızaya yararı olduğunu gösteriyor. Fakat bu, aynı zamanda konuyla ilgili duyguların azalmasına da yol açıyor. Anılarımızdan söz ederken olayı ve onun yarattığı deneyimi de hatırlamaya başlarız.

Büyükannemin oyuncak dolabına dönersek, çocukluğumda burnum dolabın kokusunu almış. Hiç isim bulamadığım bu koku hafızamda yer etmiş, diğer anılarla karışmış. Yıllar sonra bugün o kokuyu aldığımda çocukluk günlerim geri geliyor.

Kaynak: (www.bbc.com, düzenlenmiştir.)

Etkinlik 9: Okuduğunuz metne göre aşağıdaki ifadelerin doğru ya da yanlıŐ olduğuna karar verin.

	Doğru	YanlıŐ
1. Koku alma, en geliŐmiŐ duyu.	☐	☐
2. İlk gelişen duyu görmedir.	☐	☐
3. Koku alma duysusu, üzerinde çokça konuŐulan konulardandır.	☐	☐
4. İnsanlarda koku almayı sağlayan 100'den fazla alıcı vardır.	☐	☐
5. Koku alma soğanı beyin zarından gelen tüm bilgilerin toplandığı yerdur.	☐	☐

Etkinlik 10: Okuduğunuz metne göre aşağıdaki soruları yanıtlayın.

1. Okuduğunuz metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- Canlıların etraflarındaki kimyasallara tepki vermesi için ilk gelişen duyu, görmedir.
- Tüm duyularımız hakkında eŐit miktarda konuŐuruz.
- Olay ve olguları kelimelerle ifade etmek konuyla ilgili duyguları azaltır.
- Tüm duyu organlarımızdan gelen sinyaller önce talamus denilen bölgeye geçer.
- Yeni olaylar için hafıza yaratmada beynimizde en ağır basan bölge koku alma soğanıdır.

2. Okuduğunuz metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Koku alma soğanı ile hipokampüs, beynimizde yan yanadır.
- Doğrudan beynin derinliklerine giden bilgiler, koku alma ile ilgili bilgilerdir.
- Bazı kokular unuttuğumuzu sandığımız anıları canlandırır.
- Tüm duyularımız, en ilkel zamanlarımızda bile eŐit derecede gelişmiştir.
- Yeni bilgiler ve becerilere dair hafıza oluŐturan bölüm hipokampstr.

 Yazalım

Hafızanızda kokusuyla yer edinmiŐ bir anınızı yazın.

Ders 3: ZEKÂ OYUNLARI

Bu derste neler öğreneceğiz?

Zekâ oyunları ile ilgili farklı konularda ilginizi çeken metinleri anlayabilecek, bu konu hakkındaki düşüncelerinizi arkadaş ortamında rahatça paylaşabileceksiniz.

Dinleyelim - Yanıtlayalım

Metni dinleyin, etkinlikleri metne göre yanıtlayın.

ZEKÂ OYUNLARI

Etkinlik 11: Dinlediğiniz metne göre aşağıdaki soruları yanıtlayın.

1. Dinlediğiniz metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Zekâ oyunları da her şey gibi zamanla değişip gelişir.
- Farklı materyallerden hazırlanmış zekâ oyunları vardır.
- Sürekli aynı şeyleri düşünen kişilerin zihinlerinde oluşacak tembellik önlenemez.
- Zekâ oyunlarında bütün olasılıklar değerlendirilmelidir.
- Zekâ oyunları sabır gerektirir.

2. “... şu ana kadar yapılan araştırmalara bakacak olursak, görüşlerin olumlu yönde olduğu söylenebilir.” cümlesindeki altı çizili ifadenin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamı değişir?

- baktığımızda
- baktığımız zaman
- baktığımız takdirde
- bakalım
- bakmamız durumunda

Etkinlik 12: Dinlediğiniz metinde aşağıdaki hangi bilgilerden söz edilmektedir? İşaretleyin.

- Zekâ oyunlarının ortaya çıkış tarihi
- Zekâ oyunlarının temelini ne olduğu
- Rubik küpünü kimin geliştirdiği
- Oyunların yapıldığı materyaller
- Matematiksel oyunları kimin popüler hâle getirdiği

6. Zekâ oyunlarının olumsuz yönleri
7. Dergi ve gazetelerde yer alan zekâ oyunları
8. Sudoku çözerken kalem seçiminin önemi
9. Zekâ oyunlarında dikkat edilmesi gereken noktalar
10. Zaman unsurunun önemi

Öğrenelim

BİRLEŞİK FİİLER (Fiil+Zaman+ol-)

Birleşik fiil, görülen geçmiş zamanın dışında, zaman eklerinin ilk eyleme; tüm zaman/kip eklerinin ise “ol-” yardımcı eyleme gelmesiyle oluşur. Birleşik fiil yapılarında genellikle aynı zaman ekleri bir arada bulunmaz.

- -iyor (oldu / olmuş / olur / olacak / olmalı / olsa / ola / ol)

Örnek:

- » Işıklar yanmıyor. Uyuyor olmalılar.
- » Haftaya bu vakitler denize giriyor olacağım.

- -miş (oluyor / oldu / olur / olacak / olmalı / olsa / ola / ol)

Örnek:

- » Saat 12.30. Şimdiye kadar gelmiş olmalıydı.
- » Beni kırmış olsa da ona kızamıyorum.

- -(A/I)r / -mAz (oluyor / oldu / olmuş / olacak / olmalı / olsa / ola / ol)

Örnek:

- » O artık buralara gelmez oldu.
- » Gözlerim seni arar oldu.

- -(y)EcEk (oluyor / oldu / olmuş / olur / olmalı / olsa / ola / ol)

Örnek:

Benimle görüşecek olsaydı buraya gelirdi.

» Kendi başıma yapabilecek olsaydım senden yardım istemezdim.

- Birleşik zaman yapılarında “ölmek, bayılmak, üşümek, düşmek vb.” öznenin kontrolü dışında gelişen eylemler tümcenin ana eylemi olarak kullanılamaz; yerine “gibi ol-” yapısı kullanılır.

Örnek:

» Tansiyonum o kadar yükseldi ki bayılacak gibi oldum.

» Ayağı kayınca düşecek gibi oldu.

Etkinlik 13: Aşağıdaki cümleleri uygun ifadelerle tamamlayın.

1. Onlar boğazı geçtikten sonra Avrupa Yakası'na (gir-) _____.
2. Yarın akşam, bu saatlerde sevdiğim dizinin yeni bölümünü (izle-)_____.
3. Söylediklerimin hiçbir değeri kalmadı öyle ki son günlerde beni (dinle-)_____.
4. Bir yıldır (öğren-) _____ Türkçenin dil bilgisinin çok karmaşık olduğunu düşünüyorum.
5. Bahçemize geçen yıl sonbaharda (dik-) _____ gül fidanı, bu yaz ilk kez çiçek açtı.
6. Dört arkadaşım ile önümüzdeki yıl, ortaklaşa (aç-) _____ bu kurum eğitim alanında hizmet verecek.
7. İşe başladığı günden beri erkenden (yat-) _____.
8. Annem birkaç kere ağzını açıp (konuş-) _____, sesi çıkmadı.
9. Birisi sesini yükselttiği zaman kardeşim hep (ağla-) _____.
10. Birkaç yıl içinde çok sayıda mobil teknoloji uyumlu cihaz (kullan-) _____.

Dinleyelim - Yanıtlayalım

Metni dinleyin, etkinlikleri metne göre yanıtlayın.

MUHASEBEDEN OYUNA

Etkinlik 14: Dinlediğiniz metinden hareketle aşağıdaki cümleleri sıralayın.

- _____ Oyuncular 48 taşı her bir küçük kuyuya dörder adet olmak üzere dağıtır.
- _____ Oyuncular, oyun sürecinde kendi hazinelerinde en fazla taşı biriktirmeyi amaçlar.
- _____ Oyunda her oyuncunun altı küçük kuyusu onun bölgesidir.
- _____ Mangala, iki kişi ile oynanır.
- _____ Taşlar eşitse oyun berabere biter.
- _____ Her oyun bir set kabul edilir ve toplamda beş set oynanır.
- _____ Oyun tahtası üzerinde karşılıklı altışar olmak üzere toplamda 12 adet küçük kuyu ve birer hazine kuyusu yer alır.
- _____ 48 adet taş bulunur.
- _____ Oyuncunun kuyularının karşısındaki kuyular ise rakibin bölgesidir.
- _____ Oyun bitiminde iki tarafın da toplamış oldukları taşlar sayılır.

Aşağıdaki metni okuyun, soruları metne göre yanıtlayın.

SAVAŞ MI OYUN MU?

Satranç, bakış açısına göre inanılmaz derecede eski ya da dikkate değer şekilde yenidir. Satranç kurallarının, 7. yüzyıldan günümüze kadar nasıl geliştiğinin hikâyesi çok karışık ve şaşırtıcıdır.

Satrancın zamanımızdan en az 4000 yıl önce Mısır'da oynanmış olduğuna dair bulgular piramitlerdeki kabartmalarda bulunmaktadır. Yine Çin'de, Mezopotamya'da ve Anadolu'da oynanmaktaydı. Oyunun bugünkü adını alması, MS 3. – 4. yüzyıllarda Hindistan'da, oyuna "Çaturanga" denmesi ile başlar.

İnanışa göre, Brahman Sissa (Doğu kaynaklarında Dehroğlu Safa) adında bir bilge, boş zamanlarını tavlâ oynamakla geçiren hükümdar Balhait'i hem eğitecek hem de eğlendirecek olan bir savaş oyunu buldu (MS. 5.yy). Bu oyunun yapısını aynen Hint ordusundan aldı. O zamanki Hind ordusu 4 kısımdan oluşuyordu:

1-Filler 2-Atlılar 3-Savaş arabaları 4-Yayalar

Brahman Sissa, sankrit dilinde "4" demek olan "çatur" sözcüğüyle "kısım" anlamına gelen "anga" sözcüğünü birleştirerek yeni bulduğu savaş oyununun adını koydu: Çaturanga.

Satranç ile ilgili ilk yazılı belgeler Hindistan'dan kalmaz. Daha sonra satranç İran'a, onlardan Araplara, Endülüslüler sayesinde de İspanya üzerinden Avrupa'ya yayılmış oldu. Arap ve Avrupa el yazması kitaplardan sonra, İspanyol

Lucena'nın ilk basılı satranç kitabında

(1497) satrancın o zamanki yeni kuralları açıklandı. İspanya'dan

sonra İtalya, Fransa, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya'da satranç hızla yaygınlaştı.

15. yüzyılda İspanyol Lucena, 17.

yüzyılda İspanyol El Greco, 18.

yüzyılda Fransız Philidor'un satranç

kitapları vardır. 19. yüzyıl sonlarında isimlerinden çok söz ettirecek olan satrancın büyük yıldızları belirdi: Anderssen, Morphy, Rubinstein ve Steinitz. 1850'lerden başlayarak, güçlü oyuncuların katıldığı turnuvalar yapıldı.

İlk resmi uluslararası satranç turnuvası 1851'de İngiltere, Londra'da düzenlendi. Bu turnuvada İngiltere şampiyonu Howard Staunton, o tarihlerde uygulanıyor olan satranç kurallarının herkes için geçerli olması gerekliliğini tartışmaya açtı. Ne var ki bu hayal ancak, bugün FIDE ismi altında bilinen uluslararası bir satranç federasyonunun kurulmasıyla gerçekleşmiş oldu.

FIDE tarafından, internet üzerinden satranç, bilgisayar, satranç programları gibi gelişmeler doğrultusunda "Satranç Kuralları"nın yeni düzenlemeleri yapılmaya devam edilmektedir.

Kaynak: (www.satranc.net, düzenlenmiştir.)

Yanıtlayalım

Etkinlik 15: Okuduğunuz metne göre aşağıdaki tabloda yer alan olaylar ve tarihleri doğru şekilde eşleştiriniz.

1. Milattan sonra 3. ve 4. yüzyıl	_____	a. Hem eğitecek hem de eğlendirecek bir savaş oyununun hazırlanması
2. Milattan sonra 5. yüzyıl	_____	b. İspanyol El Greco'nun satranç kitabı yazması.
3. 15. yüzyıl	_____	c. Turnuvalar
4. 17. yüzyıl	_____	d. Oyunun "çaturanga" adıyla başlaması
5. 1497	_____	e. İlk resmî uluslararası satranç turnuvası
6. 1850	_____	f. Satrancın yeni kurallarının açıklanması
7. 1851	_____	g. İspanyol Lucena'nın satranç kitabı yazması

Yazalım

Zekâ oyunlarının insan zihninin işleyişine etkisi nelerdir? Siz ne tür oyunlar oynamayı tercih edersiniz? Konuyla ilgili bir kompozisyon yazınız.

YANITLAR

Etkinlik 1:

1. kırmızı şapka
2. sarı
3. beyaz
4. siyah
5. mavi
6. yeşil

Etkinlik 2:

1. c

Etkinlik 3:

1. Başkan
2. Maliye Bakanı
3. Başkan
4. Cumhurbaşkanı
5. Samet Bey
6. Samet Bey
7. Samet Bey

Etkinlik 4:

1. Öğretmen, öğrencilere dersin kaç dakika sonra biteceğini sordu.
2. Pastacı, damada düğün pastasını kaç katlı istediklerini sordu.
3. Müdürümüz bize kutlama yemeğini nerede vereceğimizi sordu.
4. Usta, evin yeni sahibine duvarları hangi renge boyamayı düşündüklerini sordu.
5. Veysel Hoca, öğrencilerine dünya klâsiklerini okuyup okumadıklarını sordu.
6. Fatma Hanım, eşine son günlerde onunla neden ilgilenmediğini sorar.
7. Turistler, rehber Kapadokya'da en lezzetli yemekleri yapan yerin neresi olduğunu sordular.
8. Yasemin, Beyza'ya sınavlarına çalışıp çalışmadığını sordu.
9. Koordinatör, proje evraklarını kimin arşivleyeceğini sordu.
10. Babam, anneme arabanın anahtarlarının nerede olduğunu sordu.
11. Başbakan, Kızılay yetkilisine yardımları deprem bölgesine ne zaman göndereceklerini sordu.
12. Organizatör, animatörlere tatil için otellerini tercih eden insanları eğlendirmek için başka neler yapabileceklerini sordu.
13. Mehmet, Aslıhan'a İstanbul'daki seminere neyle gideceğini sordu.
14. Şef, garsona akşam için 50 kişilik rezervasyon yaptıran grubun nereden geleceğini sordu.
15. Beren, en yakın arkadaşına çok zengin olsa ilk olarak ne yapmak isteyeceğini sordu.
16. Derginin editörü bize bu hafta röportaj yapıp yapmayacağımızı sordu.

17.Arkadaşları Ayşegül'e üç gündür niçin okula gelmediğini sormuşlar.

18.Adam, danışmadaki görevliye pasaport alabilmek için nereye başvurması gerektiğini sormuş.

19.Ozan, arkadaş grubuna mesaj atarak hafta sonu gezisine kimlerin katılacağını sorar.

20.İlyas Bey, ailesine bu yaz tatilinde nereyi görmek istediklerini sorar.

Etkinlik 5:

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e

Etkinlik 6:

1. e
2. d
3. b

Etkinlik 7:

1. dile geldi
2. ağzını yokladı
3. burun kıvıran
4. hasta düştüm
5. kafasını ütülediler

Etkinlik 8:

1. uygun 2. uygun 3. uygun değil 4. uygun 5. uygun

Etkinlik 9:

1. D 2. Y 3. Y 4. Y 5. D

Etkinlik 10:

1. c 2. d

Etkinlik 11:

1. c 2. d

Etkinlik 12:

1. - 2. + 3. - 4. + 5. + 6. - 7. + 8. + 9. + 10. -

Etkinlik 13:

1. Onlar boğazı geçtikten sonra Avrupa Yakası'na girmiş oldular.
2. Yarın akşam, bu saatlerde sevdiğim dizinin yeni bölümünü izliyor olacağım.
3. Söylediklerimin hiçbir değeri kalmadı öyle ki son günlerde beni dinlemez oldu.
4. Bir yıldır öğreniyor olduğum Türkçenin dil bilgisinin çok karmaşık olduğunu düşünüyorum.
5. Bahçemize geçen yıl sonbaharda dikmiş olduğumuz gül fidanı, bu yaz ilk kez çiçek açtı.
6. Dört arkadaşla önümüzdeki yıl, ortaklaşa açacak olduğumuz bu kurum eğitim alanında hizmet verecek.
7. İşe başladığı günden beri erkenden yatar oldu.
8. Annem birkaç kere ağzını açıp konuşacak / konuşur gibi oldu, sesi çıkmadı.
9. Birisi sesini yükselttiği zaman kardeşim hep ağlayacak / ağlar gibi olur.
10. Birkaç yıl içinde çok sayıda mobil teknoloji uyumlu cihaz kullanılıyor olacak.

Etkinlik 14:

Doğru Sıralama: 4 / 7 / 5 / 1 / 9 / 10 / 2 / 3 / 6 / 8

Etkinlik 15:

Doğru Sıralama: 1. d 2. a 3. g 4. b 5. f 6. c 7. e

Yararlanılan kaynaklar

26

http://www.tasimadunyasi.com/alti-sapkali-dusunme-teknigi-makale,419.html?fbclid=IwAR2TNhUvmsgPZPwLSI6CtWFFuprIXG93Urcycst7usL3U7WGe-g_zjeIKEI

<https://www.bbc.com/turkce/vert-fut-43034392>

https://www.bbc.com/turkce/ozeldosyalar/2014/11/141127_vert_fut_koku_ve_anilar

<https://www.neoldu.com/romeo-ve-juliet-replikleri-romeo-juliet-ask-sozleri-15851h.htm>

<http://www.satranc.net/tarihce/> Ankara Satranç İl Spor Temsilciliği